

REDACTIA
Deak Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL
Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 ..
Pe 1 lună 2 ..

Nr-ii de Duminică pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
înapoiază.

—
Telefon oraș și comitat 502.

Puși pe lucru.

De Dr. Ilie Gropșan.

Ajurnarea ședințelor parlamentului până la 10 Octombrie s'a făcut în nădejdea, că doar se vor mai liniști spiritele până atunci, iar șirele actualului guvern scăpa-vor poate de destrămarea ce le amenință. În momentul când scriem șirele aceste, actualul guvern se luptă din greu cu înjghebera ace-lui colos de probleme, în virtutea cărora a fost chemat în fruntea afacerilor țării. Mai cu seamă *ministerul de interne* pare a fi febril întru împlinirea acestei misiuni. Nu suntem în poziție de a cunoaște amănunțit reformele, ce are de gând să le introducă contele *Andrássy*, pentru noi însă reforma electorală pare a fi de cea mai mare însemnătate. E fapt, că de prezent în ministerul de interne se lucră din greu la *«aron-darca» cercurilor electorale* pe baza nouă a proiectului sufragiului universal.

Punct cardinal al programului nostru național, crearea unei legi electorale pe baza sufragiului universal, ar însemna un uriaș pas înainte întru realizarea dreptelor pre-tensiuni ale popoarelor, cari alcătuiesc patria aceasta. Stadiul în care a ajuns plămădirea acestui proiect de lege electorală, nu-l cunoaștem, dar singură împrejurarea, că e dat în mâinile-unui guvern pus sub tutoratul aristocrației maghiare — zic singur acest lucru ne îndeamnă a fi pesimiști față de întreaga acțiune.

Ori cât de liberală — când e vorba de întărirea elementului maghiar în detrimentul celorlalte națiuni conlocuitoare — democra-ția kossuthistă e de acord și se înțelege de minune cu cealaltă parte a stăpânitorilor de astăzi. Iar dela acești urmași ai urgisitei oligarchii feuduale, care întotdeauna a stat în fruntea reacțiunii pornite împotriva lăr-girei drepturilor politice ale popoarelor — nu putem aștepta nici un bine.

Și legea electorală actuală — detentorii puterii de stat, cei de acum ca și cei de mai înainte nu s'au sfiit a o spune. Cate-goric — «e una din măsurile luate cu scop de a asigura preste tot *supremația rassei maghiare*».

Intemeiată ne este deci temerea, că nedreaptă și asupraitoare va fi legea al cărei aluat se plămădește sub părinteasca îngri-jire a actualului ministru de interne. Nedreaptă și asupraitoare singur chiar numai din motivul, că intenționează a da dreptul de alegător numai celor știutori de carte — când însuși statul — bine le-a spus-o dnul Mihali, în plin parlament — nu e în feri-cita poziție de a susține atâtea școli, ca toți cetățenii să-și poată însuși arta de a ceti și scrie. Și în fine e ridicol a face un drept pendent dela iscusința cetitului și a scrisu-lui, știut fiind, că scrierea și cetirea în sine — în cele mai multe cazuri nu prea do-vedesc un grad mai înalt al culturai, ci prin

ele ni-se dă numai puțința de a ne însuși aceea cultură mai înaltă.

De *caractere*, de cetățeni cinstiți și de omenie are statul nevoie, — întru formarea acestor caractere folosească statul *școala* — dar' nu-i servească de mijloc spre a lipsi și și a despoia de drepturi pe proprii ei ce-tățeni.

Chestiunea sufragiului universal e strâns legată de soarta actualului guvern.

Consecvent politiceii de maghiarizare cu forța a tuturor guvernelor ungare — căpe-teniile actualului sistem de guvernament — dupăce *însuși* s'a ales cu un mare »pium desiderium,« deși aprobaseră toată mișcarea nesocotită a urmașilor acelora, cari la 1849 au detronat familia Habsburgilor — acum cu toate mijloacele, cuprinși de tradiționalul »furor hungaricus« și încercând a abuză de puterea de stat depusă în mâinile lor — s'au apucat la reclădirea fantazmagoriei de »stat unitar maghiar.« — În serviciul acestei fante-zii nebune plănuesc a înjugă și chestia su-fragiului universal.

Față de măsurile acestea, asupraitoare și periculoase ale guvernului actual, deputații naționaliști siliți vor fi pe cale constituțio-nală a dezvoltă și mai departe o opoziție cât se poate de înverșunată.

Suntem convinși de ferbinte iubire de neam a actualilor bărbați de stat ai Maghia-rilor. Admirăm această iubire, — dar zilnic ni-se dau prielnice prilejuri să vedem, cum firea năvalnică a neamului lor îi îndeamnă la multe fapte nesocotite.

Nu prin știrbirea, ci prin lărgirea dreptu-rilor cetățenești dee-ni-se și noauă *teren de muncă cinstită* — izvor de fericire neamu-lui din care am răsărit și prin aceasta condi-țiunea indispensabilă a consolidării acestui stat.

Efectele caniculei. Comunicatul despre organizarea clubului național român din Bu-dapesta — organizare care se face între cadrele alianței cu celelalte naționalități — a fost interpretat din partea presei maghiare ca și cum Românii s'ar desbina de către confrății Slovaci și Sârbi, dupăce s'ar fi stricat înțelegerea între ei. Vestii de acestea apar intermitent, — acum pe vremea căl-durilor mai ales — în presa șovinistă. Pân'aci îi făceau pe Sârbi, apoi pe Slovaci de disidenți, acum le-a venit rândul Ro-mânilor.

Credem că nu e nici o nevoie a da me-reu la desmintiri acestor știri tendențioase, cari nasc din obiceiul caracteristic presei șo-viniste de a înfățișa drept realitate ferbin-tele lor dorinți.

Noi alegeri. *O foaie de sara publică vestea senzațională, că guvernul va duce la îndeplinire sufragiul universal deja la ince-putul primăverii.*

Reforma electorală însă nu va fi sufragiu universal, ci un fel de reformă, ce numai va lărgi drepturile alegătorilor. Dieta va fi apoi disolvată și în Maiu vor fi noi alegeri.

Problema maghiarizării.

De Dr. U. T. Mihaiu.

Problema naționalizării ori a desnațio-nalizării e o problemă veche, ea a existat totdeauna, în antichitate, în evul mediu, precum în timpul modern. Istoria politică conține pilde celebre în materia asta, e suficient să le relevăm pentru a pricepe și chestiunea maghiarizării pe deplin. Fără considerarea trecutului rămâne orice părere vagă și nesistematică, prin urmare fără efect politic ori moral.

1. Antichitatea.

Din vechime cunoaștem romanizarea Galiei prin Cesar. Ce mijloace a folosit Cesar pentru a latiniză provincia galică? Unealta lui principală a fost birocratismul. În o țară agrară a rămas însă influința birocratismului superficială. Orașele primesc limba, cultura și moravurile romane, dis-trictele rurale însă rămân în adâncimea lor galice. Sistemul birocrat a lui Cesar a creat uniformitatea, dar nu unitatea. Numai țaranul roman ar fi fost capabil să fusi-oneze Galiei sângele latin, dar Roma nu avea țărani liberi, numai o clasă patriciană și o clasă plebeiană, compusă din coloni, servi și sclavi. Lipsa unei pături țărănești sobre a fost cauza rezultatelor puțin fericite a politiceii naționalizatoare a lui Cesar. Epoca galo-creștinească și galo-franconă edifică o lume nouă pe cultura căzută a romaniz-mului. Dacă comparăm starea semibarbară a Galilor cu civilizația Romanilor, trebuie să ne mirăm de rezultatele puțin durabile a politiceii latine. Pentru ce? Pentrucă romanizarea s'a operat prin un birocratism anemic și automatic, dar nu prin o țără-nime trainică și rumenă, unicul element sănătos, rezistent și apt a creă o viață casnică, tradițiuni, moravuri și urmași fideli. Galia s'a ridicat prin birocratism, dar tot prin el a căzut, existența birocrată a rămas față de viața băstinașe și profundă a Galilor infirmă și nedurabilă.

2. Evul mediu.

Politica romană aplicată în Galia, Corint, Cartago, a fost imitată de Spania în evul mediu. Pildele cele mai ilustre sunt Cortez și Pizzaro. Cortez care era un om extra-ordinar care numai cu Cesar se poate asemăna, cucerește Mexico și caută să hispanizeze populațiunea aztecă indigenă. Care sunt instrumentele lui? O hispanizare prin sânge era imposibilă din cauza materialului național prea puțin. El se decide pentru aplicarea metodei lui Cesar. Cortez hispa-nizează pe cale birocracă, cu arma, crucea și cu școala. Soldații și preoții sunt însă factori slabi și reacționari, de aceea înerti în o misiune atât de dificilă. Numai un singur element era și în cazul acesta chemat a infiltra naționalitatea spaniolă populației subjugate: țaranul spaniol. Dar clasa țărănească din Spania a fost sacri-

ficată orgoliului clasei aristocrate. Politic iobage, intelectual întunecată de clerul jesuit, material spoliată de niște regi nebuni care să întreceau în vanitățile unei glorii militare efemere. Incercările Spaniei a creă în colonii o a doua patrie au naufragiat. Țăranul singur putea hispaniza imperiul mexican, prin stabilitatea lui domestică, prin viața familiară, prin munca agricolă și fecunditatea lui inepuizabilă. Opera birocrațismului a costat pe Spanioli mai mult decât valorau coloniile, în loc să ducă la înălțime, a dus țara mamă la decadentă. Madridul e azi o umbră din splendoarea apusă, Spania nu mai trăiește, ci veștează.

Pizzaro a intrat în văgășele politice ale viteazului Cortez. Politica lui hispanizatoare a derutat tot din absența unei țărâni proaspete și muncitoare. El a transplantat în Peruviciile unui birocrațism steril, superstițiile unui cler retrograd, care a dus țara în curând la faliment. Politica lui e neoriginală și fără succes, de aceea nu merită o atenție mai deosebită.

Arta a face neofiți și proseliți naționali nu a înțeles-o numai Anglia. Franca încă nu au descoperit secretul politicii naționalizatoare. Canada, Alabama și terenurile în jurul lui Mississippi au ajuns pe lângă toate sforțările lui Soto, Robert dela Salle, Marquette etc. în mâna Angliei. Care e arta Englezilor? *Anglia are din secolul XIII o țărânie emancipată, adică, eșită de tot de sub iobăgie, care se înmulțește rapid dovedind tot odată o mare desteritate economică.*

Țărâniea asta liberă, laborioasă, pacinică a creat în America o Anglie nouă. Ea nu s'a impus ca birocrația mașinală străbătută de un spirit vexatoric, sterp și calp, nici ca preoțimea lingușitoare, ipocrită, egoistă, ea a cucerit populația și solul american prin superioritatea rasei și moralei ei, prin munca etică și soliditatea civică. Virginia, Marijland, Rhode-Island și alte coloniei, la olaltă 13, rămân un document splendid a politicii naționale engleze, a cărei corifei au fost Roger Williams, Calvert, William Penn etc. Prin țărâniea lucrătoare și viguroasă împlântă Anglia în America limba, obiceiurile, dreptul, constituția și taina mărimii ei, nu prin funcționari sterili, jezuiți, perversi, soldați destructivi. Țărâniea, încarnațiunea naționalizării, a virtuților, particularităților și facultăților unui neam a triumfat în decursul vremilor peste toate obstacolele.

3. Timpul nou.

Schița istorică fugitivă ne conduce în timpul nostru, în care problema naționalizării are, deși un aspect deosebit, tot rădăcinile cele vechi. Problema care ne interesează și pasionează zilnic e problema maghiarizării. Prin puținul material desgropat am câștigat deja o măsură comparativă obiectivă pentru aprecierea justă a problemei ce ne preocupă. Pildele trecutului, pe care numai lipsa de spațiu ne-a împedat ale înmulți după plac, ne-a descoperit misterul politicii naționalizatoare. Așa am văzut că birocrația e un mecanism inpracticabil, ea poate fabrica uniformitatea, dar nu poate naște unitatea. C'un cuvânt, căsarma, biserică și școala puse în serviciul ideii naționalizatoare, au fost fără masa de puteri a țărâniei, mijloace ineficace. Basa ori cărei politici expansive e un surplus de populație robustă, frugală, lucrătoare. Tăria și etica

inconștientă a mulțimei populare a condus politica constientă a singuraticilor.

După cele expuse credem, deși pe baza unui material cam limitat, a putea exprima adevărul care ne pare irevocabil și axiomatic, ce numai o țărânie abundentă, sănătoasă, liberă, gospodară, poate servi ca element de naționalizare. Acolo unde umblă plugul și se aruncă sămânța, înverzește și și se răspândește și limba, obiceiurile, voințele și puterile poporului.

Dacă e permis a aplica mica teorie dezvoltată asupra problemei maghiarizării, atunci trebuie să ne îndreptăm prima dată privirea către țărâniea ungurească, căci acolo zace problema maghiară însăși.

Posede Ungaria contimporană o țărânie abundentă, liberă, sănătoasă? Noi negăm întrebările acestea. Ungaria are o țărânie numai juridic emancipată, dar nu politic și social. Țărâniea ungurească e juridic liberă, dar faptic aservită. La 1848 a obținut libertatea juridică, dar nu a primit pământ suficient. Libertatea juridică fără un substrat material suficient e o ironie, o feudalitate decorată, un servilism în mantia liberalismului. La 1848 a primit țărâniea ungurească libertatea nominală, dar pământul care e basa libertății, a rămas în mâna aristocrației. O țărânie fără sol e o classă de sanschiloți, un proletariat agrar.

Dacă privim din geamul trenului peste vastele hotare a pusteii între Arad și Pesta, ce vedem? Un peisagiu rural socialist. Vedem table mari încunjurate cu salcâmi, una lângă alta, observăm terenuri vaste, dar nu vedem nici un sat robust și îndesat. Doar în colțul unui fideicomis ori la capătul unei comasări nețarmurite, zărim o mână de cocioabe, un cătun mohoros, ruinele unui sat. Cine locuiește acolo? Țărâni unguri, țărâni mutilați, apăsați, zdruncinați (zertrümmerte Bauer) cari au o casă, o sfoară de pământ pentru legumi, o vacă, ori un purcel, dar nici un juger de pământ propriu. Pentru a putea trăi, acești țărâni trebuie să facă marilor moșieri servicii de slugă, birși, clăcași ori ziler. Ei nu trebuie să le facă, căci juridic sunt liberi, dar dacă îi silește foamea, atunci trebuie să le facă, și atunci nu mai sunt liberi, ci aserviți. Țărâni de specia asta nu se deosebesc politic prin nimic de socialiști, ei au singura deosebire de celalalt proletariat un titlu de posesiune, un titlu, căci posesiunea nu e a lor ci a domnilor la care lucrează.

Nu toată țărâniea ungurească e așa, sunt raionuri cu sate mari și pline, dar în total, țărâniea Ungariei poartă stigma feudalismului, și semnele știrbirei trecutului medieval. Vis-à-vi de țărâniea asta stă o aristocrație reacționară, improductivă, facțioasă, și între ambele o burgezime compusă din elemente heterogene, antisociale, parasite și puțin coerente. Iată mixtura socială a Ungariei moderne, de ea putem zice ce a afirmat renumitul ministru englez Walpole de Polonia: Un monstru alcătuit din servitutine și orgoliu.

Se lăsăm la o parte celelalte clase, și se rămânem la țărâniea ungurească care e unicul factor serios în cestiunea maghiarizării. Marele principiu a problemei zace în țărâniea ungurească, numai țărâniea ar putea să îplinească idealul unui stat maghiar unitar. Ori ce alt mijloc e efemer. Aici trebuie să respectăm trei puncte preponderante: 1. Mărimia țărâniei. 2. Starea

ei materială și socială. 3. Calitățile ei de rassa față de țărâniea românească.

1. Mărimia.

Intr'un timp luminat și învățat de experiențele trecutului, de libertățile personale și de tradițiunile familiare, țărâniea maghiară ar trebui să fie cel puțin de zece ori mai numeroasă ca să poată spera în o absorbire a elementului românesc. Sub înprejurările de azi ar trebui să înghită tot doi Unguri pe un Român dacă ar vroi să realizeze statul național maghiar, dar atunci mai curând se periclitează Ungurii, căci apetitul canibalic le-ar cauza o constipație incurabilă. Reservoarul de sânge unguresc e prea mic pentru a ne putea îneca politic în el. Chiar Ungurii ar trebui să se ferească de un amestec excesiv de sânge pentru a nu-și bastarda candoarea originalității neamului. Rassele relativ mai curate sunt rassele rezistente. Sociologul Tard a cristalizat din o sumă de fapte o lege științifică. Ungurii să nu confunde înfoiala cu plinătatea.

2. Starea materială și socială.

Noi susținem că țărâniea ungurească e în mare parte economic și social inferioară țărâniei românești. În tot cazul noi nu avem ruinele țărânești cum răsar pe șesul Pustei, unde populația câmpenească poartă pe frunte pecetea miseriei și a foamei. Satele românești din Ardeal și Bănat sunt tari și zdrene, ele sunt magazine de puteri productive. Țărâniea formează aici un bloc invulnerabil. Asemenea e problema între muncă și capital la țăranul român mai bine rezolvată decât la cel ungar, care nu are pământ suficient, ce naște între munca lui și 'ntre capital și sol conflicte și greve socialiste. Țăranul român e un element democrat, țăranul ungar e un element socialist.

3. Rassa.

Rassa superioară expropriază rassa mai slabă. Românii care de secole nu au putut fi stârpiți se înmulțesc împotriva tuturor obstacolelor. Țărâniea română e un bronz indestructibil topit din ferul dacic și din arama romană. Dela Daci am moștenit acerbitatea și curagiul, dela Români am ereditat virtuțile civice și predilecția agriculturii. Țărâniea asta a desființat domni și sclavii, învingătorii și învinșii, grofii și servii, pentru a așeză în locul lor un singur popor, o lege egală pentru toți, o națiune liberă. Istoria țărâniei e istoria dezvoltării noastre și a progresului societății române. Țărâniea a făcut prin destinele și impetuositățile veacurilor o carieră lungă și laborioasă ridicându-se succesive prin puterea ei proprie dela stadiul robiei la plenitudinea drepturilor civice și politice. Țărâniea asta escelează prin o natalitate abundentă, un privilegiu a naturei, a cărei legi sunt mai tari de cât acelea scrise pe hârtie. Suferințele lungi și crâncene îndurate de popor fără ca caracterul lui național să se fi știrbit, precum forța infantilă de care sunt toți vecinii nostri invidioși, dau acestui popor testimoniul unei rasse tenace și de nebiruit.

Bilanțul acestei comparațiuni demarcă pentru noi un favor natural. Aceasta nu înseamnă a ne prea încrede în noi însuși. Dacă țărâniea a triumfat în trecut peste toate crizele, vremea s'a schimbat și crizele viitoare pot să fie mai grele. Să o știm cu toții, că și țărâniea noastră a fost la

1848 tot numai juridic emancipată, economic și social nu. Dacă s'a rupt jugul feudal nu s'au frânt toate jugurile, există un jug al jugurilor, acela e jugul material, mizeria cronică, nevoia ereditată, analfabetismul etc. Numai când jugul economic și social e frânt, atunci putem vorbi de o libertate țărănească deplină. Numai starea materială bună dă autonomia individuală, fiind totodată și substratul culturii sociale și morale. Datorința noastră e deci a prelungi emanciparea juridică și fictivă a țărânului, pe terenul economic și social pentru ca ea să devie o emancipare reală și folositoare. Zadarnic e țărânul liber, dacă proștia ori foamea îl silește să primească condițiuni de muncă oneroase. Atunci nu e liber. Înainte îl apăsă un domn, azi îl apasă împrejurările economice și sociale a unei societăți pretențioase, apăsarea există, indiferent că este ea personală ori impersonală. Fortificațiunea economică și socială a țărânimeii e cvintesenta politicii noastre, ea e panacea contra tuturor relelor.

Problema maghiarizării și a combaterii ei zace pe ambele părți la țărânime. Birocratismul unguresc care nu dispune de mijloacele drastice a anticității și a evului mediu, nu va putea nici-odată într'un secol de lumină să expereze rezultate temeinice pe terenul naționalizării. Politica despotică și pur administrativă a Romei și a Madridului a dus la o glorie vanitoasă care a fost subit urmată de o decadentă sinistă. Așa va da și birocratismul unguresc pedagogic, clerical, fiscal fiasco. Birocratismul va absorbi statului puterile cele mai bune pentru a le deturna de pe terenul producțiilor economice diverse pe câmpul pustiu și steril al maghiarizării. Politica birocrată va duce la uniformitate, dar nu la unitate, ea va sfâșia sub haina uniformării unitatea mai mult, va transformă armonia în discordie, patriotismul în ură, liniștea în o luptă eternă.

Guvernul va putea numai aplicând metoda Angliei să creeze o Ungarie mare și unitară, dar pentru realizarea acestui dor îi lipsește o țărânime liberă, sătească, superioară, abundentă. Cu țărani retrograzi, cangrenați de socialism, abrutizați de feudalitate, nu poți face cuceriri, în timpul modern în care toată atenția politică se îndreaptă către clasele de jos. Țărânimea ungurească mai are nefericirea a fi dirigeată de o castă nedemocrată, și nefertilă.

Ungaria e numai la apariție o monarhie parlamentară, în fond ea este o oligarhie venețiană, în care o sumă de familii nobile au pus mâna pe destinele țării, asigurându-și bunurile și veniturile populațiunii. Stânca tarpeiană nu e departe de acest Capitol zidit mai mult în aer decât în pământ. O țărânime știrbită și rutinară, o burghezime egoistă și puțin comercială, o aristocrație sectară și ruginită, nu sunt în stare să pervertească o masă țărănească sănătoasă, frugală, harnică și fecundă.

Concluziunea noastră este: birocratismul fie eclesiastic, didactic ori fiscal, nu poate crea unitatea, numai uniformitatea. Prin politica birocrată naționalizatoare cade guvernul unguresc în greșelile politicii antice și medievale. Nici un despotism birocratic nu a putut în vre'o epocă să manifesteze rezultatele mari în politică. Națiunile moderne s'au convins din contră, că mijlocul a concilia principiul autorității cu acela al libertății cetățenilor e cel mai perfect pen-

tru a produce opere durabile economice sociale și naționale. Anglia nu s'a folosit de birocratism, ci de țărânime, nu de despotism, ci de liberalism. Liberalismul e identic cu patriotismul, numai el poate crea unitatea internă într'un stat, despotismul o nimiceste. Guvernul unguresc a căzut în greșeala dublă a birocratismului și a despotismului când a visat un stat maghiar unitar.

Trecutul ne mai arată că ori ce națiune ce pune forța mai presus de drept, pentru a distruge o naționalitate, se expune la rându ei a fi singură atăcată și distrusă.

Gătră cefitori!

Toți prietenii și sprijinitorii ziarului nostru „TRIBUNA“, cari până acum nu și-au reînnoit abonamentul sunt rugați să grăbească a-l trimite căci administrația va sistă trimiterea foii tuturor celor cari n'au plătit.

Congregațiunea extraordinară a comitatului Arad.

Arad, 8 August.

Azi, la orele 9 a. m. s'a ținut congregația extraordinară a comitatului Arad, prezidată de fișpanul contele *Károly Gyula*.

Adunarea a fost slab cercetată. S'au prezentat numai puțini membrii, deși unele alte obiecte meritau poate mai multă interesare.

Punctul prim a fost aruncarea unei noi dări suplimentare de 1 și jum. procente pentru acoperirea furturilor dela sedria ofanală și a altor plăți pentru slujbași.

S-a orânduit votare și Ungurii au primit toți noul arunc de dare. Românii — afară de unul, preotul din Agriș Romul Motorca, care a votat cu »domnii« — au votat contra aruncului. Iată numele Românilor cari au votat ca să nu se arunce nouă dare pe popor: *Vasile Goldiș, Sever Bocu, Virgil Mihulin, Iuliu Groșorean, dr. G. Popa, Aug. Beleş, Todor Magoș, George Pap, Tr. Terebenț, Petru Vancu și Stefan Tămășdan*.

A urmat apoi un alt punct care ne-a interesat, cel privitor la rețeaua drumurilor comitatense. Aici a luat cuvântul deputatul *Vasile Goldiș* și a recomandat atențiunii fișpanului starea rea în care se află drumul comunal ce leagă valea Murășului cu valea Crișului, dela Bârzava până la Gurahonț. Arată că comunele Căpruța, Dumbravița, Groși, Slatina și celelalte din cercul Gurahonțului nu-s în stare să suporte sarcini pentru repararea acestui drum și a podurilor și e just și cu dreptate, ca drumurile aceste, rău stricate, să se facă cu posibilă grăbire pe cheltuiala comitatului, cu atât mai vărtos, că după cum e informat, s'au făcut drum d'aceste pe teritoriul dominiilor unor spăhii din comitatul nostru, cari ar avea de unde să plătească.

Vicișpanul *Dálnoky*, zice că aici nu e vorba de drumuri comunale, ci comitatense, e însă de acord cu observările dlui *Goldiș*, că într'adevăr comunele, pe cari le-a amintit, nu-s în stare să suporte aceste sarcini și promite, că împreună cu fișpanul, să intervină la guvern, pentru a căpăta ajutoare pe seama acestor comune.

Celelalte puncte au fost de mai puțin interes. A mai luat la un punct deputatul *Goldiș*, cuvântul sprijinind un protest al bi-

sericii reformate din Cermei, ca să nu se admită edificarea unui grajd de tauri în nemijlocita apropiere a bisericii. Am fost însă devotați și aci. Adunarea s'a închis la ora 10.

Din România.

În consiliul de ministri ce se va ține azi sau mâine se va supune o nouă listă de 180 greci din județele Brăila, Ialomița, Vlașca, Teleorman și Dolj, cari urmează să fie expulzați.

DI Dimitrie Sturdza va plecă azi (Mercuri 26 Iul. v.) dimineața la Carlsbad spre a-și face obicinuita cură.

DI și d-na Dimitrie A. Sturdza au primit dela A. S. R. principesa Maria și dela A. S. I. Ducesa Maria de Coburg-Gotha, foarte amabile răspunsuri la telegramele ce au adresat pentru ziua Lonomastică.

Constatându-se interpretări greșite asupra termenului când expiră cele 15 zile, în care sunt valabile pentru întoarcere biletele de călătorie pentru expozițiunea generală din București, direcția căilor ferate aduce la cunoștința generală, că călătoria cu aceste bilete trebuie să se termine la orele 12 noaptea a zilei a 15-a dela eliberarea biletului, peste care termen biletul nu mai este valabil.

La numărarea celor 15 zile, ziua în care se eliberează biletul se socotește ca o zi întreagă.

Știri dela expoziție.

Românii din Bucovina la Expoziție.

Excursiunea țărânimii noastre la București. Delegații societății academice »Dacia« au intervenit în persoană la București și au obținut pentru țărânii români din Bucovina, cari vor vizita expoziția, toate înlesnirile. Excursionistii vor pleca spre capitala României în primele zile din Septembrie și vor petrece 5 zile, în care timp vor vizita pe lângă întreaga expoziție și monumentele cele mai însemnate. Sperăm că inteligența noastră dela sate va reuși să îndemne un număr de țărani cât se poate de mare pentru participare la această excursiune instructivă.

Situația în Rusia.

În Kronstadt și Sveaburg, unde până acum revolta părea a fi mai pronunțată, domnește liniște. Poporul fără nici o încercare de rescoală, fără nici un gând de răsbunare, privește scârbit la mișeliile ce le fac călăii țarului. Decapitățile sunt la ordinea zilei. În o singură zi au fost judecați la moarte trei sute de cetățeni ruși, între cari au fost mulți politicieni, chiar și unul fost deputat în Dumă. Sentința a fost executată în aceeași zi.

E mare temerea, că deși revolta a fost înăbușită în două centre, ea va izbucni cu puteri îndoite în Sebastopol.

Greva generală n'a adus roadele așteptate.

Guvernul lucră din răspuțeri să ducă la îndeplinire cele făgăduite în programul său. Mijloacele cele folosite nu sunt însă nici juste nici umane.

Ministrul de armată, Rüdiger și-a dat demisia.

Toate încercările pentru restabilirea ordinii sunt cu mult mai slabe decât să poată oprî descompunerea Rusiei.

Telegramele sosite azi spune, că peste 20.000 de cetățeni din Sebastopol au părăsit orașul, căci nu știe momentul, când va izbucni greva. Orașul e încunjurat cu miliție maritimă. Rescuțații au pus mâna pe două corăbii.

În Odessa revoluționarii au la dispoziție 12.000 de bombe, ce vor fi întrebuințate în caz de nevoie.

Conștiința națională!

(Urmare.)

Indată însă ce acest neam antic n'a mai socolit rolul său, îndată ce conștiința națională, conștiința de sine a fost alterată de alte dorințe, de cât de aceea de a pune totul pe altarul națiunii sale, decât de aceea de a se excela în serviciile înalte pentru mărirea poporului său și a patriei sale, de îndată ce străinismul, cosmopolismul i-a întunecat mintea, i-a tâmpit și i-a înveninat inima, a pierdut și energia și puterea morală.

Un exemplu vădit în această privință avem și cu Polonia. În timpurile de restriște, de tristă aducere aminte, conștiința națională — înțelegându-se prin aceasta acel sentiment puternic de conservare, sădit în inima tuturor neamurilor — a unit diferitele partide la un loc, ca prin puteri comune să poată rezista cu succes tuturor încercărilor de nimicire. Imediat ce această conștiință a început a fi înțeleasă altfel, cauza era din nou străinismul. Acesta a început să se amestece în afacerile țării și a poporului căutând mereu numai interesul său propriu, neavând acest străinism nici un interes la păstrarea și întărirea regatului, la conservarea și înălțarea națiunii polone, printre cari streinii mai ales Evreii, jucau rolul principal; decăderea a început să vie repede, și în curând poporul polon s'a prăbușit în abisul uitării și a distrugerii sale proprii.

Un popor, la care conștiința națională s'a contopit dela început cu viața sa, cu legile sale, cu religia sa, cu datinele și obiceiurile sale, cu toată firea și esența unei individualități aparte de alt individ, n'a putut fi întors din calea progresului său. Exemplele cele mai excelente în această privință avem popoarele contemporane, în care s'a deșteptat mai întâiu de toate conștiința națională, și anume: Francezii, Englezii. Prin această conștiință au întrecut ei în progrese și în putere pe toate celelalte popoare europene conlocuitoare, în care nu era încă deșteptată conștiința națională. Așa acum revenise și poporul italian și cel german la conștiința sa națională (abea dela 1830, 1848, 1859 și 1870 încoace) și abea de acum am putut vedea, și vedem cu ochii ce progres imens face poporul italian, dar mai ales cel german pe toate terenele în puterea conștiinței sale de sine; cum se impune el cu forță pretutindene acolo unde conștiința națională e mai slabă și a reușit cu fericire tuturor peripețiilor, persecuțiilor, prigonirilor ce a avut a le îndura și a rămas totdeauna intact ca o stâncă de granit în mijlocul valurilor turbate ale mării, cât timp își păstrează el acest talisman sfânt; »conștiința națională«.

Toate perzețiunile, suferințele, prigonirile și nedreptățile teribile nu pot nimici pe un popor, dacă în acest popor e înalt dezvoltată conștiința de sine, »conștiința națională«. Dovadă în această privință, ne dă chiar și poporul ebreu. Zidul chinezesc cu care s'a îngrădit acest neam afurisit — deja la începuturile sale, de cătră cealaltă lume, l-a făcut cel mai exclusivist, poporul din toată lumea, l-a făcut ca nimene să nu poată pătrunde mai adânc în secretul vieții sale familiare, sociale, religioase etc. Și el a rămas totdeauna neatins de streinism. El a fost și a rămas cel mai exclusivist popor de pe lume, și din astă cauză conștiința lui național-religioasă n'avea de cine să fie influențată. Așa a fost poporul ebreu acum câte-va mii de ani înainte, așa este el și astăzi, și tot așa de îndârjit și exclusivist va rămâne și mai departe, căci această conștiință de sine i-a trecut lui deja prin sânge, și măduvă. Și noi vedem, că tocmai aceste calități, că tocmai acest *exclusivism* îndârjit și crasant l-a făcut ca să reziste atâtea mii de ani tuturor înstrăinărilor, deși acest popor a fost în etern nomad, în etern vagabond, din loc în loc, din țară în țară, căutând neconținut țări și pământuri, pe unde »curge lapte și miere«, l-a făcut să treacă prin atâtea furtune, orcan și purgațiuni, rămând neatins în răutatea sa, conservându-și esact individualitatea sa obiectă, ba chiar să ni-se impună cu forța, să ne sugă toate arterele de viață, să suferim atât de mult prezența lui în mijlocul nostru, pe când alte popoare, mai mari și mai puternice, au perit nu mai sunt.

Se pare că în timpurile trecute poporul român a avut mai multă conștiință de sine, mai multă cunoștință națională, decât astăzi, căci astăzi, când situațiunea, când împrejurările ce ne încunjură

sunt cu mult mai grave și mai periculoase de cât atunci, când perfidia, minciuna, forța majoră, sub cuvânt de unitate și cultură sunt ridicat la o maximă morală, când rescripțiile și paragrafele întortocate sub cuvânt de constituțiune, de liberalism, de legi de drepturi etc... corump și nimicesc totul ce e nobil și mai bun, ar trebui ca efectele conștiinței naționale ale poporului român să fie mai vizibile, adică lupta pentru existența națională se fie mai intensivă, mai puternică ceea ce azi nu mai vedem nici chiar acolo, unde ne amenință direct totala nimicire etnică. (Va urma).

Condițiuni de primire în școala civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu și în internatul aceleia.

În clasa I. a școlii civile de fete se primesc eleve:

a) cari arată prin atestat de botez, că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani și

b) dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învățământ, prescris pentru a IV-a elementară.

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare dela altă școală de categoria școlii civile.

Fără asemenea atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V și VI dela școala elementară-poporală, primirea în ori care clasă a școlii civile, ce corespunde vârstei elevei, se poate face numai pe baza unui examen de primire, depus cu succes înaintea corpului profesoral al școlii, în sensul ordinațiunii ministerului regesc-ungar de culte și instrucțiunea publică, dno 11 August 1887, Nr. 29,000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primădată la școala noastră, au să producă atestat școlar, atestat de botez și certificat de revaccinare.

În cursul complementar (supletor), împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii, în sensul §-lui 6 din statutul de organizare al școlii, se primesc eleve, cari au absolvat cele patru clase ale școlii civile. Se pot primi și eleve, cari au absolvat cu calculi buni numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani și sunt împedecate a absolva toate cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul școlar 1906/1907 se pot face din 1—6 Septembrie 1906 st. nou.

Examenele de emendare, se țin în 1 Septembrie 1906 st. n. la 8 ore a. m., cu elevele cari s'au anunțat la direcțiune.

În 3 Septembrie 1906 st. n. la 8 ore a. m. se țin examenele de primire, iar în 6 Septembrie se vor începe prelegerile regulate.

Didactru e 4 cor. pe lună, și pentru elevele, ce se înscriu prima-dată la această școală o taxă de înmatriculare de 4 cor., solvită odată pentru totdeauna. Aceiaș didactru e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele cari voiesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare a Reuniunii femeilor române, au să fie anunțate de timpuriu la direcțiunea școlii, înainte de începutul anului școlar, pentruca să se poată face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 500 cor. pe an, în care se cuprinde și didactrul, și se plătește înainte lunar, în patru sau în două rate. Spesele pentru cărți de învățământ, pentru materialul de scris, desemn și lucru de mână, se poartă separat de părinți, precum și cheltuelile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru inatrucțiune în forte-piano și în limba franceză.

Taxele pentru instrucțiune în forte-piano sunt de 2 categorii:

a) dacă o elevă voiește să iee orele singură, se socotește la 2 ore pe săptămână taxa de 18 cor. 1) pe lună; dacă 2 eleve iau împreună instrucțiune în aceeaș oră, taxa se socotește la 2 ore pe săptămână cu 9 cor. de elevă; sau

b) dacă o elevă voiește să iee orele singură, se socotește la 2 ore pe săptămână taxa de 12 cor. 1) pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în

1) Din care sumă 2 cor. se contează pe lună institutului pentru susținerea fortepianelor în stare bună.

aceeaș oră, taxa se socotește la 2 ore pe săptămână cu 6 cor. pe lună de elevă.

Instrucțiunea din limba franceză se socolește pe lună cu 2 cor. de elevă.

Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e provăzut cu apaduct, baie proprie și lumină electrică, în cât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat afară de școală, au în fiecare zi anumite ore de conversațiune în limba franceză, maghiară și germană după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunile sub conducerea directoarei, profesoarelor și guvernanelor.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lîntoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, cari toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimbările de trup sau albiturile, câte 1/2 duzină din fiecare, două fuste de lustre (jupon) și două de flanel; ciorapi, batiste (marămii) câte 1 duzină, 1 parapleu (cort) și încălțăminte trebuincioasă. Pentru uniformitatea îmbrăcăminte elevele interne vor primi în decursul anului școlar o haină uniformă, 2 surțe în forma unei haine, o pălărie de vară și una de iarnă, cari au să se facă necondiționat aici și cari vor costă preste tot cam 30—50 cor.

Dela direcțiunea școlii se poate primi prin post: »Statutul de organizare« și »Regulamentul intern« al școlii, »Regulamentul pentru cursul complementar«, »Planul de învățământ« și »Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii și de emendare«, à 20 bani exemplarul. De asemenea »Monografia« școlii, à 2 cor. în care pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul școlii și al internatului în toate amănuntele.

Sibiu, în August 1906.

Directiunea școlii.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 8 August 1906.

— **Prigoniri în Bănat.** Ni-se scriu lucruri ticăloase pe cari le săvârșește protopretorul din Oravița, un poleac cu numele Moutsidlovski Ernő. Stimabilul acesta, revinind bagseamă la ceva, bruschează pe țărani și-i prigoneste, natural pentru purtarea lor națională. Așa la o judecată ce a avut economul *George Epure* din Ticvaniu-mic, l-a descins pe acesta de brâul său național, pe care i-l-a confiscat. Bietul om a trebuit să meargă acasă fără cingătoare la cămașă, batjocurit de fibirău. Prin urmare și într'o localitate românească, cum e Oravița, își ia un suibăș cutezanță de a-și bate joc de noi și a face ticăloșii de felul acesta, fără teamă de lege.

— **Expozițiune românească în Egipt.** Direcțiunea serviciului maritim român a luat dispozițiunea ca la noua agenție a serviciului român maritim ce se crează pe ziua de 1 Oct. la Alexandria, să se înființeze o expozițiune permanentă și un muzeu comercial, unde vor fi expuse în permanență toate produsele solului și industriei naționale din România. Această expoziție are menirea să facă cunoscut și în Orient produsele solului român.

— **Ploaie torențială în București.** Dumineca trecută la orele 6 a căzut asupra Bucureștilor și împrejurime, — scrie »Dimin.« — o ploaie torențială atât de repede, cum de mult nu s'a mai văzut. Ploaia n'a durat decât vre-o câteva minute, dar fu însoțită de un vânt puternic și în scurtul timp cât a ținut a făcut mari pagube. Mulți pomi de prin Cismigiu, la șosea, de prin diferite alte grădini publice și particulare, precum și pe stradă au fost rupți. Unele case cu învelis mai subred au fost descoperite. Furtuna a făcut pagube apoi la expoziție și prin grădinile unde se dau reprezentații de vară. Patru oameni au fost trăsniți dintre cari unul a murit, iar altul s'a înecat la Herastrău.

— **Logodne.** Ni s'anunță logodna dșoarei *Aurelia Pantoș*, fiica preotului *Vicențiu Pantoș* din Giula Varșand, cu dl *Octavian Ispravnic* comersant.

Felicitările noastre!

— Anunțăm cu multă plăcere logodna dsoarei *Flora Pavlovits*, cu amicul nostru *dr. Aurel Novac*, avocat în Pecica.

Călduroase felicitări!

Medicii din Arad publică o deslușire în care constată, că vestea despre răspândirea tifosului în orașul nostru, nu corăspunde adevărului. Câteva cazuri, ce-i drept, s'au ivit, dar caz de moarte în urma acestei boale, nu s'a întâmplat.

— **Princesa Madilda**, dupăcum se telegrafează din München a murit în Davos. Inmormântarea i-se va face Sâmbătă.

— **Osman Nouri**, adjutantul Sultanului turcesc, însoțit de copilul konzului Schwimer Imre a cercetat colonia dela Mezöhegyes.

— **Aviz.** «Societatea pentru crearea unui fond de teatru român» își va ține adunarea generală din ast an în Lipova (cottul Timiș) la 15/28 August

Onorații oaspeți cari vor lua parte la aceasta adunare, — pentru a li-se putea câștiga cvartire, sunt rugați a se însinua cel mult până în 26 August st. n., la președintele al secției de încvartire *dl D. Roman în M.-Radna.* Comitetul executiv.

— **Mângăiere.** Contele Emanuel Alsdorf, întors dintr'o călătorie făcută în Africa, fu invitat de un amic al său, de renumitul pictor vienez Hans Canon, la o vânătoare. Contele însă se scuză, că nu poate lua parte la o vânătoare de iepuri, căci pentru unul ca el, care a vânat în Africa lei, numai o vânătoare împreună cu mai mari primejdii, poate avea atracțiune.

— Bine amice, dacă nu ai altă pretenziune decât primejdia, zise pictorul, atunci poți merge cu mine liniștit; săptămâna trecută am împuşcat pe cumnatul meu într'un picior din nebăgare de seamă.

— **Furt.** Ni-se scrie: Dl învățator din Bistrița Teodor A. Bogdan, fiind pe vacanță la casa părinților săi din Fărăgău, în 31 Iulie d. a. pe la 3 ore, feciorii Toderăș Luca a lui Toader Corela din Fărăgău și Simeon Omenișan Lanțos din Socol i-au furat 610 cor. Răufăcătorii în urma istețimii sergentului de jandamerie Jozsa și a judeului comunal dl Dumitru Pop, au fost descoperiți, iar după recunoașterea faptei și reînturnarea unor sume mai mici, au fost arestați în închisoarea din Teaca, așteptându-și răsplata cuvenită.

— **Incident la granița româno-bulgară.** Din Sofia se telegrafiază că la Silistra 60 de soldați români ai graniței au tras focuri asupra

unei bărci în care se află inginerul bulgar Vincew, ce era însărcinat cu măsurarea adâncimeii apelor. Un soldat aflat pe barca a fost rănit. De asemenea au fost rănite două femei cari spalau rufe pe țărmul bulgăresc. Nu s'a putut controla întru cât faptele sunt ezacte așa cum se depeșează din Sofia.

— **Catastrofa de asigurare și catastrofa din San-Francisco.** Un raport oficial arată că societățile de asigurare au pierdut de pe urma dezastrului dela San-Francisco suma de 864 milioane de franci.

Cea mai mare parte din această sumă a fost plătită de societățile europene între cari în primul rînd cele engleze.

— **Un recurs respins.** Helmstädt, un orașel din Braunschweig, a fost pe la sfârșitul veacului trecut renumit pentru târgurile sale de rămători. Târgul rămătorilor, din considerațiune la însemnătatea venitului ce-l aducea casei orașului, s'a ținut pe piața cea mai de frunte a orașului, tocmai înaintea Academiei.

Profesorii Academiei s'au simțit conturbați în discursurile lor științifice prin tonurile puțin melodioase ale rămătorilor, au dat deci un recurs cu rugarea, ca municipiul să mute târgul pe altă piață a orașului.

Primarul însă respinse cererea corpului didactic motivând decisiunea sa, între altele astfel: porcii aduc orașului mai mult venit într'o mică săptămână, decât toți profesorii Academiei la olaltă într'un an întreg.

— **Cumpărare de cai.** Ministrul de agricultură provoacă pe economi ca să-i vestească dacă au cai de vândut pentru stat dela 3 1/2 ani până la 8 ani. Cei ce au și vreau să vândă cai, să se însinue ministriului până la 10 August. Pe însinuare trebuie timbru de 1 cor.

— **Catastrofa îngrozitoare.** Despre catastrofa îngrozitoare, ce s'a întâmplat pe mare cu corabia *Syria* să știe cu siguranță următoarele: Sâmbătă sara corabia *Syria*, ce a plecat spre Buenos Ayres și pe care călătoriau 900 de călători, în apropierea de țărmurii spanioli s'a lovit de o stâncă și îndată s'a scufundat.

Au scăpat 500—600 călători iar ceilalți s'au înecat în apă. Intre cei înecați și un episcop din America de Sud, care a fost răpit de valuri în momentul când da bine cuvântare celor din gura morții. Intre cei înecați mai mulți sunt muncitori italieni. Sâmbătă dimineața corabia a părăsit portul Barcelona și a plecat spre Carthagenă, dar un curent puternic l-a mînat spre stâncele Hor-nigas. La orele cinci d. p. corabia înainta cu o iușime mare, și în urma acesteia nu s'a putut incunjura catastrofa.

În momentul acesta marinarii n'au știut ce se face, ci s'au grăbit să-și mîntue fiecare viața sa. Când căpitanul, care a scăpat dintre valurile mării a văzut marea nenorocire, a scos revolverul și s'a împuşcat.

Cei mîntuiți au pierdut însă întreaga lor avere. Un martor ocular spune, că toți călătorii ar fi fost mîntuiți dacă marinarii se purtau cu mai multă grijă și dacă ar fi susținut disciplina.

— **Nou manevru șarlatan.** Un domn și un băiat intră într'o prăvălie de modă. Dupăce și-a ales cel dintâi un cilindru în preț de 20 coroane, se adresează către băiat cu întrebarea:

— Cum îmi stă acest cilindru?

— Cum îi stă unui vagabund — fu răspunsul băiatului, care o tulă la fugă pe stradă.

Domnul păru a fi înfuriat de această insultă, care produse ris tuturor celor de față, el depuse portmoneul său pe masă, pe care îl ținuse în mână spre a achita prețul tocmit și cu bastonul în mână o apucă după băiat, zicând:

— Așteaptă numai, blăstămatele, o să-ți plătesc eu gluma ta cum se cade.

Natural, că nici domnul nici băiatul nu s'au mai reîntors în prăvălie, cercetând portmoneul, îl aflară plin de hîrtii — fără valoare.

— **Contra »Qidium«-ului** în loc de prav de sulfur, să presărim viile noastre cu hepar sulfuric. Influența e repede, sigură. Un kgr. cu îndrumări costă 64 fil. și se poate căpăta dela *Mayerfi Zoltan*, fabricant de material de stropire, în Kecskemét.

— **Corecții pe hîrtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor. se poate căpăta în Librăria lui *Ingusz J. și fiul Arad.*

— **Oroloage ieftine și juvaericale** pe lângă prețurile cele mai avantajoase se pot căpăta la *Deutsch Izidorné*, palatul contelui Nadasdy, strada Forray.

Concert, petreceri.

Petrecere mare la Oravița. Șapte coruri din jurul Oraviței — ne scrie corespondentul nostru — și peste o sută de studenți (doctori, teologi, juriști, pedagogi) vor aranja *Sâmbătă în 11 August n.* la Oravița o petrecere cum nu s'a mai pomenit pe acolo. Petrecerea aceasta va fi încă un prilej fericit să ne bucurăm și după zilele mari ale invingerii principiilor noastre să prăznuim împreună. Din loc

Bătrâni.

— Lagour. —

La gară se oprește un automobil frumos. Din el se coboară o femeie de o etate înaintată. Tot în acest moment sosește în gară și trenul accelerat și se oprește ca un cal dresat și femeia grăbește în brațele unei altei femei de-o vrâstă cu ea. S'au suit în automobil și au plecat spre castelul lui Murinière.

Contesa Murinière și musafirul ei, Hixeul Andrienne erau prietene din copilărie.

În tot anul petreceau împreună săptămâni întregi. Contele Murinière era un vânător pasionat, care însă cu toate acestea nu și-a neglijat nici soția.

Dama Hixeul însă era văduva unui general. Toată bucuria o avea în unicul ei copil. El era razimul și mângăierea etății ei de șasezeci de ani.

Pânăce au ajuns acasă au vorbit unele și altele din viața lor.

— Privește numai Adrienne — zice contesa Murinière — aceasta e casa cea nouă a lui Armand. Iți mai aduci aminte de el? Dumnezeule! Cum trec anii, ce om frumos era el la etatea de

treizeci de ani! Mărturisesc, că eram îndrăgostită în el, dar' chiar din acest motiv, îmi plăcea să-i incunjur societatea.

— Sunt patruzeci și doi de ani de când l'am văzut ultima dată — suspină Adrienne.

Se făcu liniște. Ambele tăcură. Amintirile alor patruzeci și doi de ani treceau prin mintea ambelor femei.

Au sosit acasă. Și-au luat toaletele pentru masă, toalete frumoase, elegante. Par'că voiau să emuleze una cu cealaltă, ca și de demult, de demult, — când erau numai la vrâsta de douzeci de ani.

Părul contesei Murinière era puțin presărat câte cu un fir alb, semnul bătrâneței. Părul Andriennei era curat alb, ce însă îi dă o înfățișare drăguță.

Contele Murinière salută cele două femei, foarte iritat și îndată începe să vorbească:

— Lui Armand Prioux i-s'a întâmplat o nenorocire în decursul vânătorului. A fost atacat de un mistreț, și din nenorocire pușca nu era încărcată. Adrienne deveni galbină ca ceara.

— În momentul ultim însă — continuă contele — i-a succes să umplă pușca și să împuște mistrețul. Astfel fu mîntuit de moartea sigură.

— Ah! suspină deodată ambele dame — unde-i? A plecat acasă?

— Nu. Cu învoirea d-voastră l-am invitat la prânz.

Abea sfârșește cu vorba, și iată Armand se arată în prag, cerând scuze pentru întârziere. Cei șasezeci și cinci de ani încă nu i-au împovorat umerii.

După manierele lui, după modul de a face complimente femeilor, a rămas tot cel vechiu.

După prânz Armand a vorbit Adriennei lucruri vechi, lucruri dulci și mângăitoare.

— O de-ai ști cât am suferit? Cu un cuvânt mi-ai nimicit toată fericirea tinereții mele... Am călătorit... Dar n'am aflat leac stămpărător pentru rana inimei mele... Adrienne! Pentru ce-ai venit aici?...

— De ce-a trebuit să convenim de nou?

— Armand! suspină Adrienne. Am fost răpită de o putere nespūs de mare, când am venit aici!

— Adrienne! Scumpă Adrienne mea!...

Dar femeia încărunțită s'a împăimântat la auzul acestor vorbe. Intristată s'a sculat de unde a șezut și de tot încet, încet șopti.

— Armand! Nu mai spue! E prea târziu! Privește... frunzele cad ofilite...

Și n'gândurată a pășit peste pragul chiliei vecine.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoliu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corăspunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea granelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit desore noutățile noastre de un an. La ori ce corință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aind premiat cu premiul mare de aur. Titluia caz urgent: KALMAR-restagyár.

Numărul Telefonului 69

competent suntem informați, că se fac mari pregătiri și din depărtări să participe publicul. Din întreg venitul curat al petrecerii se vor procura cărți gratis pentru popor.

Inteligența română din Teiuș invită cu toată onoare la producțiunea teatrală urmată de dans, ce o va aranja Duminecă în 12 August n. în hotelul «Leul» din loc, din prilejul adunării des-părțământului XII (Alba-Iulia) al «Astrei».

PARTEA LITERARĂ.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Concursuri pentru premii.

1906.

(Urmare).

«Această carte va cuprinde în întâia parte descrițiuni ale naturii și ale puterilor naturii și în e doua parte narațiuni despre evenimentele istorice însemnate și despre viața bărbaților celor mari ai națiunii române și ai altor popoare. Descrițiunile sau narațiunile vor fi sau bucăți originale sau traducțiuni bine făcute. În tot cazul, alegerea se va face din tot ce literatura românească sau străină posedă mai clasic și va avea în vedere desvoltarea iubirii naturii și a simțimintelor patriotice și virtuose». (Din Actul de donațiune).

Premiul este de 8.500 Lei, în care sumă se cuprind premiul autorului și cheltuielile de tipărirea scrierii (de minimum 30 coale de tipar garmond) în 1.000 exemplare, din cari 800 ale autorului și 200 ale Academiei.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septembrie 1909.

XIV. Premiul Statului Eliade-Rădulescu, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1910, prin secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Poezia populară românească, cuprinsul, stilul și versificația ei, studiate în asemănările și în legăturile ei cu poezia românească cultă și cu poezia populară a altor popoare, mai ales a celor vecine, cari au avut influență asupra culturii poporului românesc. Se va studia versificațiunea românească populară și artistică în comparațiune cu cea latină clasică, cu cea latină medievală și cu cea romanică.—(Deciz. 9 Aprilie 1905).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septembrie 1909.

XV. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din anul 1910, prin secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Sufixele de formarea cuvintelor în limba românească, studiate din punctul de vedere al formei, al sensului și al originii lor.—(Deciz. 9 Apr. 1905).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septembrie 1909.

XVI. Premiul Năsturel din seria A, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1910, prin secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Genealogia Basarabilor. — (Deciz. 16 Martie 1906).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septembrie 1909.

XVII. Premiul G. San-Marin, de 2.000 Lei, dimpreună cu procentele acestui fond până la acordarea premiului (deciz. 6 Martie 1905), se va da în sesiunea generală din 1910, prin secțiunea istorică, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului:

Expunerea tuturor felurilor de intervențiune a Statului în relațiunile dintre capital și muncă, în folosul muncitorilor.—(Deciz. 11 Aprilie 1905).

Se vor expune toate felurile de intervențiune, după o clasare proprie.

Ca simplă enumerare, intervențiunile de studiat sunt:

a) Măsuri de igienă, de profilaxie medicală.
b) » pentru imputinarea accidentelor.
c) » în interesul instrucțiunii (adică măsurile prin cari se rezervă copiilor, cari lucrează în industrie, ore pentru a urma la școală, cursuri complementare ori profesionale de sara pentru lucrători, etc).

d) Măsuri de protecțiune economică (ca serii oficiale de prețuri, măsurile luate în privința gre-

velor, interzicerea plății salariului în bonuri sau în lucruri, organe de conciliațiune, regimul sindicatelor, biourouri gratuite de plasare).

e) Organizarea inspectării fabricelor și atelierelor.

f) Intervenirea Statului pentru garantarea lucrătorului în cazuri de accident, de boală și la bătrânețe.

Cu privrie la această intervenire se va expune sistemul german de asigurări obligatorii și sistemele bazate pe libertate și pe mutualitate din Belgia, Franca, Anglia, discutând: (Va urmă.)

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 7 August.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7:30 — 7:31
Secară pe Octomvrie	7:59 — 7:60
Orz pe Octomvrie	6:15 — 6:16
Cucuruz pe Iulie	6:38 — 6:39
Cucuruz pe 1907	6:17 — 6:18
Grâu pe Aprilie 1907	6:42 — 6:43

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7:32 — 7:33
Secară pe Octomvrie	6:18 — 6:19
Ovăs pe Octomvrie	5:34 — 5:35
Cucuruz pe Iulie	6:43 — 6:44
Cucuruz pe 1907	6:20 — 6:21
Grâu pe Aprilie 1907	7:61 — 7:62

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 122—123 fil.; mijlocii părechea 250—260 klgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Deschidere de cancelarie de ● ● ● notar public. ● ● ●

Activitatea mea de notar public cu ziua de azi *am început-o*:

Cancelaria mea: strada Fábían, în casa mea proprie de sub nrul 6, parter.

Ore oficioase: a. m. 1/29—12 ore.
d. p. 1/23—6 »

Substitutul meu:

Dr. Szabó István.

Arad, 24 Iunie 1906.

Dr. Mülek Lajos,
notar public regesc.

A V I S.

În hotarul Cuvinului la drumul de țară se află de vândut o vie plantată de 6 ani 3000 butuci, promite rod abundanț, cu colna nouă, veranda reciuzite de stors, loc idilic, cu preț moderat! cumpărătorii să se adreseze la părintele Paul Felnečan în Szabadhely p. u. Györök.

«La proprietariul Ioan Popescu în Magyarád com. Arad să capătă struguri de masă în coșări de 5 klgrame à 3 coroane, scutit de porto — precum vin vechi de Magyarád dela 46—60 coroane h. litra».

Aduc la cunoștință onoratului public că mi-am strămutat **cancelăria** în *str. Karolina casa de sub nrul 8* (lângă posta mică).

Bani pe avere nemișcătoare mijlocesc foarte efin și repede.

Szücs F. Vilmos.

Reprezentantul institutului de credit financiar, ca mijlocitor de împrumuturi.

De vânzare,

se află în comuna Feiurd (Fejérd) lângă Cluj, o moșie de 400 jugăre, loc fertil, din care sunt: 7 jugăre intravilan, 63 jugăre pășune, 50 jugăre livezi (rături), 70 jugăre pădure și 210 jugăre arător, în condițiuni avantagiase.

Detailuri se pot primi în biroul institutului de credit și economii »Economul« din Cluj.

Un tinăr român, de 23 de ani, necăsătorit, matur, care a făcut cursul notarial, cu praxă de 4 ani, capabil de a conduce o cancelarie notarială dorește a fi acceptat cu 1 Septembrie în astfel de loc, unde și-ar putea asigura viitorul.

Adresa la Administrație.

Cultivarea părului. Cea mai obvenientă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufer de acest morb

în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, doare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă »spiritul de păr PETROLIN«, despre ce prin epistole de recunoștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morb de cap si în mod avanta-

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricăcioasă. Se capătă numai la pregătitorul: Drogeria și laboratorul de cosmetică **Koráni și Wachsmann, Szabadka.**

Magazin principal la farmacia **Földes Kelemen.** Se poate capătă și în prăvălia de toalete alui **Hegedüs Gyula.**

Stabiliment de hydrotheraphie:

Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorp, 30 min. departe de Viena.

Aranjament modern

(pe lângă hydrotheraphie complectă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electric, massage, electricizare, gimnastică suedă, dietetică individualizată etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detailate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Glöckner József

Spălătorie chiemică și atelier de oo o o văpsit de haine. o o oo

Seghedin, strada Iskola n-rul 27. Timișoara-cetate. str. Hunyadi 6.

Curățește și vopsește tot felul de haine pentru femei, bărbați și copii, oo o o rolete și broderii. o o oo

Comande din provincie se efectuesc punctual și prompt.

Banca Națională a României.

Nr. 142.

BILANȚUL GENERAL

PASIV

Incheiat la 30 Iunie 1906.

ACTIV

Cassa	Monedă metalică	Aur	72.670,695 93			Capital	—	12 000,000	—
		Argint	1.966,464 94			Fond de rezervă	—	21 373,442 20	
Trate aur		30.464.240 48			» amort. imobil. mobilier și mașini	—	3.222,588 06		
	Bilete de Bancă		105.101,401 35			Bilete emise de Bancă	—	245.758,560	—
	Efecte predate Cassei spre încasare		26.677,280	—	132.778,681 35	Bonuri de Cassă	—	2.547,344 89	
	Portofoliul român și străin Centrala		—	—	3.309,492 30	Reescomptul semestrului viitor	—	222,693 49	
	» » Sucursale și Agenții		33.377,308 06		19.894,426 30	Depozite de retras	—	107.224,682 50	
	Efecte publice		—	—	11.999,924 —	Compturi curente	—	66.338,510 38	
	» fond de rezervă statutar		—	—	14.801,390 81	Profit și pierdere	—	1.646,498 96	
	» » amort. imobil., mobilier și mașini		—	—	2.908,324 08				
	Cupoane		—	—	126.746 74				
	Imprumuturi pe efecte publice	Centrala	1.812,500						
		Sucursale și Agenții	4.693,300			6.505.800 —			
	Imprumuturi pe efecte publice în Ct. Ct. Centrala		—		—				
	Sucursale și Agenții		—		21.257,533 33				
	Imobile		—		5.767,518 70				
	Mobilier și mașini de imprimerie		—		603 207 59				
	Dobânzi datorate la împrumuturi pe efecte publice		—		280,076 86				
	Depozite libere		81.575,682 50						
	» » ct. provizori		25.649,000		107.224,682 50				
	Diversi	Cont. corente	71.313,253 94						
		» de valori	28.185,953 92			99.499,207 86			
			Lei		460.334,320 48				460.334,320 48

p. Guvernator, Eugeniu Carada

Director delegat al serv. comptabilității, Th. Ștefănescu.

PROFIT ȘI PIERDERE

Incheiată la 30 Iunie 1906.

DEBIT

CREDIT

Salariile personalului de administrație	514,305 45		Soldul precedent	—	1,575 18
» » » imprimerie	32,400 —		Dobânzi și beneficii diverse	1.521,735 25	
Chelt. de admn. impozit către { Centrala 315,626 91 }			Trate, remise și diverse operaț. cu străinătatea	893,904 51	
Stat și diferite taxe și indem { Sucurs. și ag. 84.688.66 }	400,315 57		Venitul efectelor publice	286,884 25	2.702,524 01
Cheltueli de imprimerie	5,634 48				
Fondul amortisării imobilelor	45,000 —				
» » » mobilier și mașini de imprimerie	7,000 —				
Luminat și încălzit	20,804 —				
Drepturi de prezență	18,980 —				
Material pentru fabricarea biletelor (usate)	6,540 83				
» » imprimerie	6,619 90	1.057,600 23			
Sold. (Beneficiu net)	—	1.646,498 96			
		2 704,099 19			2.704,099 19

p. Guvernator, Eugeniu Carada.

Director delegat al serv. comptabilității Th. Ștefănescu.

TRIBUNA

Pag. 7.

Boltă nouă

a lui

HALPERN MIKSA

(mai înainte la firma Carol Kopetkó iun.)

pentru modă de bărbați și dame, pânzături, Schifon și tot felul de lipscăni

Arad, Szabadság-tér 1.

S'a deschis la 1. August.

Plissierătura și guvelirea hainelor cu mașină, se primesc ori în ce lățime.

Prețuri efine!

Serviciu prompt!

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

IBANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5%, pe lângă dividenda de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez speșele de intabulare, convertez datorile de interese mari

— Rezolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. szám

(Lângă filiala Poștei.)

Biroul filialei: B.-Ciaba, Calea Berényi.

Primesc pe lângă onorariu acuzitorii de afaceri abili și demni de încredere.

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături, de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe cari le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică

la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vină, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucării de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de zidiri și grădinărit. Site la ferestre de plinițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scinte la locomotive, mori și cosuri de fabrici. Somiere elastic, de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în privința ușurintei de a se ținea curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — cu prețuri din cele mai moderate.

Molnár Antal

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum:

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină, de grădini și de vile,

precum și spre pregătirea aranjamentelor de prăvălii, de birouri, de portale și ori-ce fel de lucrări pentru biserici și alte edificii publice.

Comandele se efectuează prompt pe lângă prețuri convenabile și garanță.

— Desemne și modele chimice se trimet la cerere. —

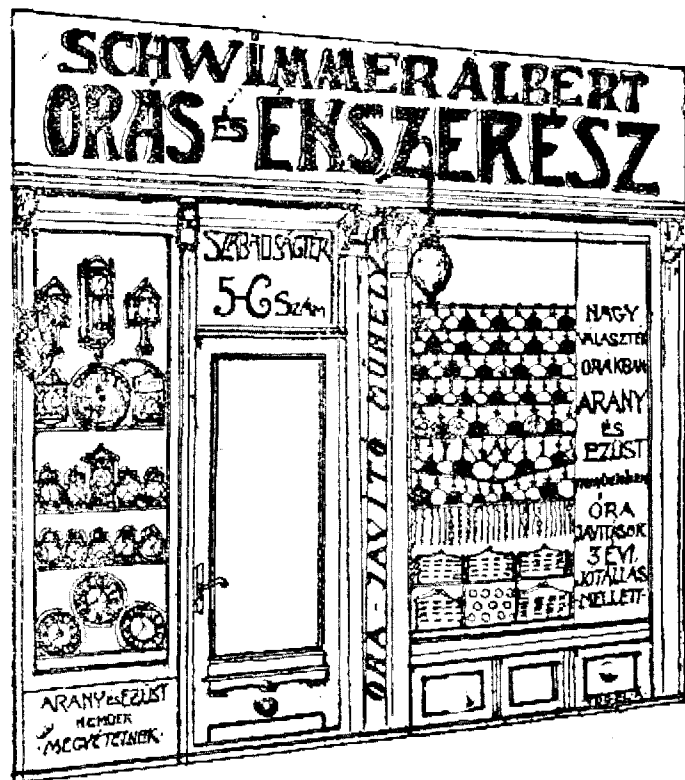
Tot felul de

dregere de oroloage

ce nu mai se poate închipui

numai 1 coroană,

sticlă pentru orologiu de buzunar, arătător 10 cr.

Rog să cercetați atelierul meu după acest chip portal.

Rog să cercetați atelierul meu după acest chip portal.

La orologierul SCHWIMMER ALBERT, ARAD

SZABADSÁG-TÉR Nrul 5—6.

Lângă cafeneaua Pölzl. Lângă cafeneaua Pölzl.

Raderea de prisos!

Cine voeste se economisească banii, cine voeste se cruțe timpul, cine nu voeste se o o fie spus la vre-o boaldă de piele. o o acela se rade

cu „RASOL“

sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de 30 de ori, 2-40 Cor. In provincie 3. Cor. plătindu-se înainte, se trimite gratuit. Cu mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregătește și trimite

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vánzătorilor dá concessiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea părului

e „RASOLIN“-ul

foarte recomandat damelor.

Prețul unui borcan 2 Cor. in provincie 2-50 Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu mandat postal e mai scump cu 20 fil. Un-o o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

S lănină, unsoare
și tot felul de articole
de pe cârnătorie
pe lângă prețurile cele mai avantajoase
se poate căpăta zilnic în băcănia lui
Garay Károly
Arad, piața Boczkó nr. 2.

Inainte

de a cumpăra cafea,

vă rog faceți o probă de cumpărare de

cafeaua prăgită de Palermo

ce atât pentru cafeaua cu lapte, precum și pentru cea neagră e ceva fenomenal de fină, gustul și mirosul e neîntrecut, nevătămătoare pentru nervi și pe lângă toate acestea e foarte spornică și bogată. In toată săptămâna prăire proaspătă de două-ori; împachetare de $\frac{1}{4}$ și $\frac{1}{2}$ klgr. se poate căpăta exclusiv la băcănia lui

Dürr Gusztáv

ARAD

vis-à-vis cu primăria orașului.

Feriți-vă de commis-voiajuri. Fie-care pachet e provăzut cu numele firmei mele și cu sigilul meu de cusutor.

CIMBALMĂ

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloge mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta „Școala“ de cimbalmă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbalmă și de muzice

M a k ó (casa proprie).

Doamnelor!

Prăvălia mea din strada Deák Ferencz nr. 30 **am strămutat-o tot în aceeași stradă în celalalt șir de casă nr. 2**, lângă hotelul »Vass«. Cer încrederea onorațiilor doamne și pe mai departe. La mine se pregătesc corsete după modă și toate cele trebuincioase pentru a da unei femei o talie frumoasă și elegantă.

Cei din provincie, pot cere îndrumări.

Cu toată stimă

Pilcz Irma, Arad

Deák Ferencz-u. 2.

Berger Gyula — farmacia „la Sta Elisabeta“ — ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermatic »Sf. Elisabeta« cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pistriilor ca mijloc de înfrumșetare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fileri.

Pudră »Sf. Elisabeta« (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fileri.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta« recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumenește gura, întărește gingiile, și stează durerea de dinți și oprește stricarea dinților: — un flacon 90 fil.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta« Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta« Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ea și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirit pentru păr »Sf. Elisabeta« Sistează căderea părului și formarea de mătreată o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta« contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 90 fileri.

Eter pentru bățături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătuire a pielii, ori bățături. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bățături. — O sticlă 70 fileri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Prima întreprindere de fabricare de sticlă în Seghedin

Diploma de aur la expoziția din H.-M.-Vásárhely, ținută în anul 1904

TELEFON Nr. 438

Medalie de argint la expoziția generală din H.-M.-Vásárhely ținută în anul 1904

SINGER ARMIN

PRĂVĂLIE:

Tisza Lajos-körút 48

• SZEGED •

DEPOSIT:

Strada Jókai nr. 3

Magazin de sticle în table. ● Magazin de oglinzi în table.

Fabrică de sticlă și oglinzi aranjată în electricitate.

Diferite forme de firme pentru medici și avocați.

Sticlărie de lux pentru ferestri de salon și biserici în execuție artistică.

Decorație de mobile în stilul cel mai nou și în toate culorile.

Facerea de galantare la edificii și prăvălie.

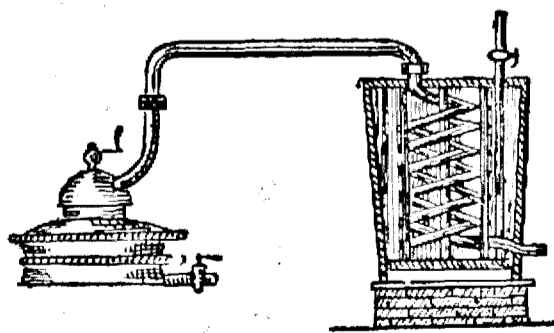
Primesc spre tocmire vechi oglinzi. Primesc lustruire de sticle și ori ce lucru din bransa mea.

Recomand tuturor fierbătorilor de rachie și de spirit
căldările

mele cele mai nouă și de construcția cea mai nouă, brevetate, făcute după sistem propriu.

Prețuri solide și fixe.

Afară de căldările de fier rachie pregătite în atelierul meu injectoare practice, de sistem propriu, contra peronosperii. Țin totdeauna în magazinul meu cantitate mai mare de injectoare, ca să pot satisface momentan comanda mai mare. Afară de aceea am în magazin tot felul de vase de casă de aramă, pregătite de mine, cu prețul cel mai culant. Trimet franco prețuri curente ilustrate.

MILAN T. IOVANOVIĆI, căldărar

UJVIDÉK, strada Lázár nr. 14.

E și în interesul D-Tale!

— Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neintrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un blous la modă foarte frumos și **o stofă**
pentru haine mtrul **33 cr.**

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină
pentru două persoane, pân'acum 4 fl., acum **2.95 cr.**

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întreg comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtrl de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public en stimă

HEGEDÜS ARMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vânăt!

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuin-
țează cu succes de 30 de ani,
e admirabil medicament con-
tra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mân-
care, nutrirea și mistuirea;
întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot fo-
losi fiind-că are deosebită
influență asupra singelui și
formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la
spităria lui

Barcsay Károly

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

Cel mai bun

prav pentru insecte

pentru nimicirea purecelor, stălni-
țelor, muștelor și a altor insecte.

Tabakó

admirabil prav contra moliilor, efectul
deja după o zi întrece pe cel al naphta-
linului.

Jumătate klgr. 50 fileri.

Un klgr. 1 cor.

Se poate căpăta

in Arad și jur

numai la drugheria și parfumeria

Vojtek és Weisz
ARAD

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. pu-
blicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele
mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum
vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neintrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectoață pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.